

Brüssel, 26. mai 2020
REV2 – asendab 21. märtsi 2018. aasta
teate (REV1)

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE JA ELI NORMID ASUKOHAPÕHISE TÕKESTUSE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Peale selle on Ühendkuningriik pärast üleminekuperioodi kolmas riik seoses ELi õiguse rakendamise ja kohaldamisega ELi liikmesriikides.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu.

Nõuanded sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Sidusrühmadel, eriti Ühendkuningriigis elavatel füüsilistel isikutel (välja arvatud juhul, kui neil on mõne liikmesriigi kodakondsus) ja Ühendkuningriigis asutatud ettevõtjatel soovitatakse eeskätt hinnata üleminekuperioodi lõppemisest tulenevaid tagajärgi, võttes arvesse käesolevat teadet.

NB!

Selles teates ei käsitleta muid e-tehingutega seotud küsimusi, näiteks internetist ostetavad ja postipakkidega kättetoimetatavad kaubad, e-kaubandus ja võrgu neutraalsus ning tarbijakaitse üldiselt.

Nende küsimuste kohta koostatakse või on juba avaldatud teised teated⁶.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes enam asukohapõhist tõkestust käsitlevaid ELi õigusnorme, eelkõige määrust (EL) 2018/302,⁷ mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatu asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel. Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed.

1. ÜLDISED KAALUTLUSED

Määrusega (EL) 2018/302 keelati diskrimineerimine kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel – sealhulgas põhjendamatu asukohapõhine tõkestamine – teatavates kaupleja ja kliendi vahelistes piiriülestes tehingutes, mis on seotud kaupade müügi või teenuste osutamisega ELis. Eeskätt on määrusega ette nähtud järgmised kliente⁸ kaitsvad meetmed:

- keelatud on diskrimineerivalt tõkestada või piirata klientide juurdepääsu kauplejate kasutajaliidestele (nt veebilehele) ja suunata neid muule internetipõhisele kasutajaliidesele ilma kliendi eelneva nõusolekuta (artikkel 3);
- kauplejal on keelatud kohaldada teatavates kindlaksmääratud olukordades ja diskrimineerival viisil klientidele kaupade ja teenuste kättesaadavusele erinevaid tingimusi (artikkel 4; mitteametlikult nimetatakse seda põhimõtteks „ostle nagu kohalik“);
- diskrimineerimiskeeld seoses maksetega (artikkel 5).

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_et.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2018. aasta määrus (EL) 2018/302, mis käsitleb siseturul toimuvat põhjendamatu asukohapõhist tõkestust ja muul viisil diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel (ELT L 60 I, 2.3.2018, lk 1).

⁸ Nii tarbijad kui ka ettevõtjad.

2. ÜHENDKUNINGRIIGIS ASUVAD KLIENDID

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kehti määrus (EL) 2018/302 Ühendkuningriigis elavate füüsiliste isikute (välja arvatud juhul, kui neil on mõne liikmesriigi kodakondsus ja neid võidakse selle alusel diskrimineerida) ega Ühendkuningriigis asutatud ettevõtjate suhtes.

- Esiteks ei saa isikud ja ettevõtjad, kes soovivad juurdepääsu ELi veebilehtedele, tugineda eespool nimetatud keelule, mis on seotud juurdepääsuga kauplejate internetipõhiste kasutajaliidestele. See tähendab, et kaupleja võib blokeerida selliste klientide juurdepääsu, seda piirata või nad ümber suunata oma veebilehe konkreetsele versioonile, mis ei pruugi olla samasugune kui see, millele klient algselt juurdepääsu soovis.
- Teiseks ei ole sellistele isikutele või ettevõtjatele tagatud, et nad saavad määruse artiklis 4 kirjeldatud olukordades ELis „ostelda nagu kohalikud“, muu hulgas ei pruugi neile kehtida samad hinnad või kaupade ja teenuste tarnimise tingimused kui kohalikele (st kaupleja koduliikmesriigi klientidele). Näiteks mõjutab see kliente sellistes valdkondades nagu kaupade ja teenuste tavapärase ja internetipõhine müük (nt kaup, mis tarnitakse või saadakse kätte ELi territooriumil, liikmesriikides toimuvate spordisündmuste või seal asuvate lõbustusparkide piletid) ning elektrooniliselt osutatavate teenuste (nt veebimajutusteenused) müük.
- Kolmandaks ei ole Ühendkuningriigi maksevahendeid kasutavad isikud või ettevõtjad kaitstud selle eest, et kauplejad kohaldavad nende maksetehingute puhul teistsuguseid tingimusi kui need, mida pakutakse ELi klientidele, või keelduvad ostutehingu lõpuleviimisest maksega seotud põhjustel, kui kaupade või teenuste eest tahetakse maksta või makstakse elektrooniliselt.

3. ELIS TEGUTSEVAD ÜHENDKUNINGRIIGI KAUPLEJAD

Määrust (EL) 2018/302 kohaldatakse kõigi ELis tegutsevate kauplejate suhtes, olenemata sellest, kas need kauplejad on asutatud ELis või kolmandas riigis (määruse (EL) 2018/302 põhjendus 17).

Seega kehtivad määruses (EL) 2018/302 kehtestatud õigusnormid Ühendkuningriigis asutatud ja ELis tegutsevate kauplejate suhtes seoses ELis toimuva tegevusega ka pärast üleminekuperioodi lõppu.

Selle tulemusena saavad kliendid, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus või kes elavad või asuvad mõnes liikmesriigis, nende kauplejate puhul jätkuvalt kasutada määrusest tulenevaid eespool nimetatud õigusi.

Üldteave asukohapõhise tõkestuse suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide kohta on kättesaadav asukohapõhise tõkestuse ELi norme käsitleval komisjoni veebilehel (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/geo-blocking-digital-single-market>).

Vajaduse korral lisatakse veebilehele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat